

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารหลักสูตร ของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจ ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553 รวมทั้งสิ้น 1,576 คน จำนวน 34 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 84 คน ครูผู้สอนจำนวน 1,080 คนและ คณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 412 คน ดังแสดงในตาราง 3.1

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรของ โรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 390 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 84 คน ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 306 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของประชากรแต่ละกลุ่มแล้วทำการ สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 222 คน และ คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 84 คน ดังแสดงในตาราง 3.1

ตาราง 3.1 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของประชากร

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	คณะกรรมการ สถานศึกษา	ผู้บริหาร	ครู	คณะกรรมการ สถานศึกษา
	โรงเรียนประถมศึกษา						
1.	บ้านหนองเสม็ด	1	9	7	1	2	1
2.	อนุบาลหนองก๊ก	3	18	13	3	4	2
3.	อนุบาลโนนสุวรรณ	2	28	13	2	6	3
4.	อนุบาลหนองหงส์	2	23	13	2	5	3
5.	อนุบาลห้วยราช	2	21	13	2	4	3
6.	อนุบาลประโคนชัย	3	41	13	3	8	3
7.	บ้านตะลุง	1	6	7	1	1	1
8.	บ้านคู (ครูศิษย์วิทยากร)	1	8	7	1	2	1
9.	บ้านสตึก	3	33	13	3	7	2
10.	วัดบ้านเบาน้อย	1	10	7	1	2	1
	รวมโรงเรียนประถมศึกษา	20	206	113	20	43	21
	โรงเรียนขยายโอกาส						
11.	บ้านจิก	1	9	7	1	2	1
12.	วัดบ้านแสงคง	2	18	13	2	4	2
13.	บ้านดอนไม้ไฟ	2	33	13	2	7	3
14.	ชุมชนวัดชุมพร	3	21	13	3	4	3
15.	บ้าน โลกเขาพัฒนา	2	16	13	2	3	2
16.	บ้านสุขสำราญ	2	27	13	2	5	3
17.	ชุมชนบ้านหัววัว	3	32	13	3	7	3
18.	วัดบ้าน โลกเหล็ก	2	25	13	2	5	3
19.	วัดบ้านตาเสา	2	20	13	2	4	3
20.	อนุบาลกระสัง	3	34	13	3	7	3

ตาราง 3.1 (ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	คณะกรรมการ สถานศึกษา	ผู้บริหาร	ครู	คณะกรรมการ สถานศึกษา
21.	บ้านหนองเต็ง	2	24	13	2	5	3
22.	บ้านนุ่งเบา	2	16	13	2	3	2
23.	อนุบาลสตึก (ประชานุสรณ์)	2	20	13	2	4	3
24.	ชุมชนบ้านหายโศก	2	19	13	2	4	2
รวมโรงเรียนขยายโอกาส		29	305	169	29	62	35
โรงเรียนมัธยมศึกษา							
25.	โนนสุวรรณพิทยาคม	3	36	13	3	7	3
26.	หนองหงส์พิทยาคม	3	32	13	3	7	3
27.	บุรีรัมย์พิทยาคม	5	146	13	5	30	3
28.	ภัทรบพิตร	5	69	13	5	14	3
29.	ประโคนชัยพิทยาคม	5	126	13	5	26	3
30.	กระสังพิทยาคม	4	69	13	4	14	3
31.	แสลงโทนพิทยาคม	2	20	13	2	4	3
32.	บ้านนาโพธิ์พิทยาคม	4	37	13	4	8	3
33.	มัธยมพรสำราญ	2	16	13	2	3	2
34.	สะแกพิทยาคม	2	18	13	2	4	2
รวมโรงเรียนมัธยมศึกษา		35	569	130	35	117	28
รวม		84	1,080	412	84	222	84
รวมทั้งสิ้น		1,576			390		

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 51 ข้อ แบบตรวจสอบรายการมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967. อ้างถึงใน วิเชียร เกตุสิงห์. 2541 : 32) แบบ 5 ระดับ ได้แก่

5 คะแนน	มีการปฏิบัติมากที่สุด
4 คะแนน	มีการปฏิบัติมาก
3 คะแนน	มีการปฏิบัติปานกลาง
2 คะแนน	มีการปฏิบัติน้อย
1 คะแนน	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form) เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับบทบาทการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร จังหวัดบุรีรัมย์

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา หลักการทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีสร้างเครื่องมือจากเอกสารและตำราต่าง ๆ
3. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย
4. ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัยให้ครอบคลุมขอบเขตและกิจกรรมให้ตรงความมุ่งหมายของการวิจัย
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาแล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

6. นำแบบสอบถามตามข้อ 5 ไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ 4 คน ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม ตรงกับสภาพ เป็นการหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามเชิงประจักษ์ (Face Validity) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.6.1 นายสมชาย ไกรสุทธิกานต์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดบ้านหนองแวง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ สำเร็จระดับปริญญาโท สาขาวิชาและประเมินผล

1.6.2 นายอำนาจ บาลปรีชา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลกะสัง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ สำเร็จระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา

1.6.3 นายคาน นามสว่าง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านระยองใหญ่ อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ สำเร็จระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา

1.6.4 นายสมชาย สุธรรมย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านสี่เหลี่ยมใหญ่ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ สำเร็จระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

8. นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร จำนวน 30 คน ที่ โรงเรียนเทศบาล 3 เทศบาลอนุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1 ซึ่งเปิดสอนระดับ ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6

9. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนไปหา ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกที่ผ่านเกณฑ์ 1.75 ขึ้นไป

10. นำเครื่องมือที่มีค่าอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach, 1974 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.969

11. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงและนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1, 2, 3 และ 4 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 เขต ส่งถึงผู้บริหาร โรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร จังหวัดบุรีรัมย์ ด้วยตนเองเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยตัวเองพร้อมแนบหมายการเก็บแบบสอบถามภายใน 2 สัปดาห์

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อนำมาดำเนินการต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายชื่อตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
4. นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
5. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และ

หาค่าร้อยละ

6. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์การตัดสินใจในการพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ได้แบ่งเกณฑ์พิจารณาออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2541 : 32)

4.51 - 5.00	หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
0.00 - 1.50	หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

7. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและประเภทโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe') โดยกำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

8. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Form) วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ นำเสนอเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ใช้ดังนี้

1.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ โดยใช้ t-test (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 97) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{n}}}$$

เมื่อ	t	แทน	อำนาจจำแนก
	\bar{X}_H	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	\bar{X}_L	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 261)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 n แทน จำนวนข้อในแบบสอบถาม
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของค่าคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนของข้อมูลทั้งหมด

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	กำลังสองของผลรวมคะแนนในกลุ่มประชากร
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มประชากร

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบสมมติฐานเพื่อ เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการวิเคราะห์ค่า F-test ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าแจกแจงของ F
	MS_b	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.2 เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละค้ำัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วจึงเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู้ ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe') โดยใช้สูตรคั้งนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541 : 249)

$$CV_d = \sqrt{(K - 1)(F^*)(MS_{within})(2/N)}$$

เมื่อ	K	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	F*	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
	MS _{within}	แทน	ค่า Mean Square within Group
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มประชากร

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University